

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Concilia Provincialia Mediolanensis Sex

Borromeo, Carlo

Venetiis, 1602

Residentia Episcoporum, Canonicorum, Parochorum, & aliorum Ecclesiæ
ministrorum, ac beneficiatorum, quorumcunque.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62072](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62072)

De Residentia Episcoporum, Canonicorum, Parochorum, & aliorum Ecclesiæ Ministrorum ac beneficiatorum quorumcūque ..

S V M M A R I V M.

- 1 Absentium Episcoporum fructus, Ecclesiæ fabricæ, vel pauperibus, & quando hospitalibus applicandi. 3.
- Eorum exigendorum cura ad quos pertineat. 4.
- 2 Episcopi residentia adstricti.
- Residere impediti, quos sue absentia causam doceant.
- 3 Absentia Episcoporum, à quibus, & cui significanda.
- Curati inferiores residere quoque personaliter tenentur. De Parochijs. n. 7.
- Etiā si Canonici sint. Ibid. n. 3.
- Coadiutores. Ibid. 24.
- Substituti. Ibid. n. 9.
- Non residentes, qua pœna puniendi. Ibid. 7.
- Et à quo Episcopo denunciandi. infra 20. 23.
- Non residentium fructus, Episcopi cura, quibus attribuendi: & quomodo satisfiat Ecclesiæ, si absentia durante, beneficia cessauerint. 7.
- 6 Absentia eorundem licentia à quo petenda, & qua ratione concedenda. 19.
- 8 Episcoporum negligentia in prædictis coercetur.
- 9 Edictum contra curatos non residentes infra quod tempus ab Episcopo proponendum. Et quod tempus ad residendum præscriptum.
- 10 Contumacia eorundem, ut plectenda: & quibus absentium fructus adiudicandi.
- 11 Edictum aliud contra Curatos non residentes studij causa infra mensem proponendum: & cuius tenoris.
- 12 Licentiæ eisdem iam concessæ, studiorum causa, quæ validæ, quæque non.
- 13 Concedendæ in posterum scripto, & quibus conditionibus danda, & ad quod tempus. 14.
- Absentes studiorum causa quid amittunt. De distribut. 34.
- Nè à residentia distrahatur Parochus, quæ munera non suscipiat. De Parochijs, &c. n. 11. 12. & seqq.
- 15 Ab eodem residentia munere non excusati beneficia litigiosa habentes.

Neque

- 16 Neque ordine non initiati, quem beneficia requirunt.
- 17 Nec qui tertiam partem fructuum in distributiones contulerunt.
- Nec Parochi, ob inuacuetudinem, calidè grauitatem. De Parochijs. 17.
- Nec ob leues inimicitias. Ibid. 19.
- Nec ob aliud beneficium personalis residentie. Ibid. 6.
- 18 Et qui alij.
- 19 Absentia concedenda facultas, qua ratione ab Episcopo moderanda. & supra 15. & 16.
- Penarum, Curatis, & alijs non residentibus prescriptarum innouatio. Que ad ord. Sac. pert. nu. 96. 97.
- Fructus Parochialium incompatibilium quibus assignandi. De benef. plural. nu. 2.
- 20 Beneficiati alij residentie adstricti, vt puniantur numeri suo deficientes; & illis subtrahendi fructus, quibus applicandi.
- 21 Et à quibus Episcopo denunciandi. 22. 23.
- Canonici, & alij beneficiati in Cathedralibus, & Collegiatis non residentes, per quos ad Episcopum deferendi. 21.
- Absentes Canonici quid perdant. Residentes verò quid lucrentur. De distribut. per totum.
- Quando alios substituere possint. De Ministris Eccl. 21.
- Absentia trium mensium, vt plectenda. De Punctat. 44.
- 24 Absens ex facultate, rediens, quid faciat.

Dereuit Sacra Tridentina Synodus, vt ij, qui non legitime à suis Ecclesijs abessent, pro rata temporis absentie, Ecclesiarum, quibus præsentes, fructus suos non facerent: sed vt in fabricam Ecclesie, aut in pauperes loci erogarent: quod si non exequerentur; statuit, vt eorum superiores ecclesiastici, omissas ab illis huiusmodi officij partes ipsi susciperent.

1. De Resid. sess. 23. ca. 1. de refor. sess. 6. c. 1. de refor.

2 Si qui igitur provincie nostre Episcopi post confirmationem Concilij Tridentini in Ecclesijs suis, ex eiusdem Concilij prescripto, non resederunt; neque Metropolitanum, aut eo absente, antiquiorem Provincie Episcopum intra mensem docuerint causam suae absentie, Sanctissimi Domini nostri, vel Metropolitanani, vel antiquioris Episcopi scripto comprobata esse; aut se fructibus illos, ijs, quibus eiusdem Sacri Concilij decreto propterea debebant, persoluisse; nos illam ipsam fructuum partem iam nunc Hospitali vniuscuiusque ciuitatis, cuius illi sint Episcopi, quod maioribus præmatur sumptibus,

Sess. 23. c. 1. de refor.

Et 2 in usum

in vsum pauperum loci erogandum, assignamus. Et si id Hospitale intrā duos menses eos fructus, auctoritate superioris Ecclesiastici non exegerit; alteri Hospitali eiusdem Ciuitatis, quod in eorundem fructuum petitione iudicio praueuerit. Quod si, aut nullum in ea sit Hospitale, aut quae sint Hospitalia, sex mensibus eos fructus non exegerint, fabricae Ecclesiae attribuiamus.

Si qui verò posthac absuerint; fructus, quos suos non fecerint, iam nunc eisdem locis, qua supradictum est, ratione, adscribitus; nisi ipsi Episcopi intrā tres menses à die absentiae ijs, quibus ex Concilij decreto debent, persoluerint.

4 Itaq; mandamus Hospitaliū, & fabricarū ministratoribus, ac procuratoribus, cū denunciatione etiā periculi eorū conscientiae, vt totam summā sine vlla vel pactione, vel remissione primo quoq; tpe exigant.

5 Statuimus etiam, vt ex Capitulo singularum Cathedralium Ecclesiarum tres primi praesentes, singulis sex mensibus, Metropolitanum, vel, eo absente, eundem antiquiorem Prouinciā Episcopum certiores faciant, an eorum Episcopi in suis Ecclesijs resideant. Et qui, & quamdiū ab eis absuerint; sin minus, iidem distributionum vnus mensis fructus suos non faciant.

1. Vt supra.
Sess. 6. c. 2.

6 In Reliquis etiam inferioribus curatis beneficijs, si qui post confirmationem Concilij absuerint sine licentia, ab Ordinario scripto permittā, quam ad mensem eidem Ordinario exhiberi volumus; vel non probauerint, se eos fructus, quos pro rata temporis absentiae suos non fecerunt, ijs, quibus ex eiusdem Tridentini Concilij debebantur, soluisse; eos omnes iam nunc rescindiendis, & ornandis eorum Ecclesijs attributos esse decernimus.

7 Quam attributionem Episcopi quorum conscientiae hoc onus imponimus, ad sex menses, implorato etiam, si opus sit, Principum, & Magistratum auxilio, omnino exequendam curabunt.

Quod si contigerit eos, qui propter absentiam à suis beneficijs, fructus suos non fecerint, ipsis beneficijs postea cessisse; curent Episcopi, vt vel ex fructibus pensionum, si quae illis, qui cesserint, fuerint reseruatā; vel ex eorum bonis, cuiuscumque illa generis sint, satisfiat Ecclesiae.

8 Qui si in his negligentes fuerint, sciant se prima quoque Prouinciali Synodo praetermissi huius officij rationem reddiuros esse.

Si quid intercesserit, quamobrem id minus exequi possint, ad Metropolitanum referant; vt ad rem consiciendam ipse quoq; suam operam cōferat; & in ea auctoritatem Sanctiss. D. N. interponendā curet.

5. De Resid.

Nē Episcopus, propterea quod sibi liberum, integrumq; est facultatem permittere, qua liceat aliquem ab Ecclesia commissa, beneficio personalis residentiae abesse, ea potestate, facultateve deinceps obca-

ius generis causam utatur, sed in illa concedenda modum, & rationes adhibeat concilij Tridentini sanctione prescriptas :

9 Quoniam vero multorum, beneficia curata obtinentium, ea est contumacia, ut neque decretis Tridentini Concilij, neque constitutione Sanctissimi D. N. Pij III. neque Episcoporum edictis moniti, adduci possint, ut beneficiorum suorum residentie presentes satisfaciatur; statim, ut Episcopi, ad mensum edicto proposito iubeant oes qui in eorum ciuitatibus, diocesibusve beneficium eiusmodi in titulum, vel commendam obtinent, si in provincia illi sunt, ad duos menses, si extra ad tres, ad eadem beneficia accedere, in iisque residere: ea proposita in edicto poena, ut, qui non paruerint, etiam si praeter curatum illud beneficium, dignitates, personatus, aut canonicatus in Ecclesiis etiam cathedralibus obtineant, praeter poenas, quae eodem concilio, & Pij Quarti constitutione contra non residentes propositae sunt, ordinum suorum munere, officiove suspensi, & eo beneficio iure ipso priuati censentur.

10 Transacto tempore in edicto prescripto, Episcopi eos, qui non resident, propositam priuationis poenam subuisse declarent.

Interim vero eos fructus, quos suos absentes non facient, eidem Episcopi suo arbitratu, aut Ecclesiarum fabricis, aut pauperibus loci adiudicent.

11. 12 Intra mensem publice edicant Episcopi, ut quibuscumque studij causa non resident in beneficiis curatis licentia permisa est, eam suo quisque Episcopo intra spacium trium mensium exhibeat: qui si illam a die confirmationis sacri Concilij Trid. ad diem regulam, a S. D. N. Pio III. latae compererit, nisi, quemadmodum ab ipsa praescribitur, ordinarij consensus acceperit, nullam, & irritam declaret: proptereaque eum, qui huiusmodi facultatem impetrarit, ex decreto Concilij Tridentini residere cogat in ipso beneficio.

13 In iis autem facultatibus absentiae studiorum causa, quae deinceps concedentur, haec necessario ponenda sunt.

Ut verè in publico, celebrique Gymnasio, Theologiae, vel sacris Canonibus studeant.

Ut minores sint triginta annis, aut fuerint; cum in publico gymnasio istem studiis operam dare ceperunt, quae nunc cupiunt absoluerè.

Ut illud beneficium, antequam sacrum Tridentinum Concilium a S. D. N. Pio III. confirmaretur, obtinuerint.

Ut intra annum, ad ordinem saltem Subdiaconatus promoueat.

Ut singulis sex mensibus Episcopo scriptum sui Doctoris exhibeat, quo is ipsos in eo studij genere proficere testetur. Quod etiam Episcopus secreto ab aliis cognoscere studeat.

Quod si omnes suprascriptae conditiones in licentia expressae non fuerint;

1. De Resid.
Sess. 6. cap. 1.
Sess. 23. c. 1.
Const. Pij 4.
ædita 7. cal.
Dec. 1564.

1. Ibidem.

fuerint; aut is, qui impetrat, qualitates omnes, quæ in scripta licentiâ requiruntur, non habeat; aut quæ ipsi seruanda proponuntur, deinceps non præstiterit; facultates irritæ, ac nullæ sint: & qui impetrarit, sciat se fructus suos non fecisse, neque facere; ac pœnis, quæ non residentibus propositæ sunt, teneri.

Concedatur autem ad quinquennium tantum, ab eo die numerandum, quo eum in publico Gymnasio Theologiæ, aut sacris Canonibus constet operam dare cepisse.

3. De ijs, quæ partim ad ordinem sacr. & c.

14 Ne à diœcesi Clerico cuiquam, neque ab Ecclesiæ suæ residenti alij, Ecclesiasticum beneficium obtinenti, quod quacumque ratione personalis residentiæ munus iure, vel consuetudine requirat, studij causa abesse liceat, nisi eius rei facultate litteris ab Episcopo permilla.

Quibus sanè litteris hæc Episcopus nominatim adiungat; ac præscribat ijs, qui ad locum alienæ diœcesis studij causa proficiscuntur.

Vt & regulas nostro prouinciali primo, & secundo Concilio de habitibus ratione, frequentiq; Sacramentorum vsu, Clericis præscriptas, & reliqua nostris item Prouincialibus, ac suis diœcesanis Synodis decreta, ad honestam Clericalis vitæ disciplinam pertinentia, & alia, si quæ præterea tibi eo in genere illi præscribenda videbuntur, seruet diligenter.

Vt de ijs præscriptis rebus, ab eo præstitis scriptum testimonium ab Episcopo loci, quò studij causa profectus est: de litterarum autem progressionem ab Doctoribus, quos audit, ad tempus, primo nostro Prouinciali Concilio præscriptum, sibi exhibeat.

Vt dimissorias eiusmodi litteras decem post diebus, quàm ad Gymnasij locum venit, eiusdem loci Episcopo exhibeat: de qua exhibitione ad mensis spacium sibi testatum faciat.

In ijs sic præscriptis rebus, si is nulla legitima causa impeditus, defuerit, nè dimissoriæ litteræ ei suffragentur; sed irritæ planè sint, ac nullæ.

Quicquid præterea Prouinciali prima Synodo de Patochis, studij causa litteras dimissorias expetentibus, constitutum est, id etiam omnino inuiolatè seruetur.

5. De Resid.

15 Personalis residentiæ munus, vt re vera per eos præstetur, qui illius generis beneficia Ecclesiastica obtinent, omnem rationem, Canonum iure, Tridentinisq; sanctionibus præscriptam Episcopus ineat.

A quo munere non excusetur, neque qui beneficium, Ecclesiasticum habet, de cuius titulo adhuc lis, & controuersia pendet.

16 Nec verò item, qui nondum sacerdotio, aut eo ordine, quem beneficium illud requirit, initiatus est: Nec præterea, qui iusta aliqua causa, impedimentouè distinetur, quo minùs eo initietur.

Nec

17 Nec verò à residentię munere liberi sint, qui tertiam partem fructuum, qui sibi ex dignitatibus obueniebant, quas in Ecclesijs Cathedralibus obeunt, in distributiones contulerint. Imò verò ij cetera etiã, quę Tridentino decreto in Sessione 24. promulgato, iplis præscripta sunt, præstare ab Episcopo cogantur.

5. Ibid.

18 Ne ille quidem excusetur, cuius Ecclesia, aut beneficium eiusmodi est, unde omnis, aut certè magna pars fructuum, aliquo modo reservata, ad alium peruenit.

19 Nè Episcopus, propterea quod sibi liberũ, integrumq; est, facultatem permittere, qua liceat, aliquem ab Ecclesia commissã, beneficiorũ personalis residentię abesse, ea potestate, facultateuè princeps ob cuiusvis generis causam vtatur: sed in illa concedenda modum, & rationes adhibeat, Concilij Tridentini præscriptas.

20 Præterea, qui Ecclesiastica quacumque beneficia obtinent, in quibus et si curata non sunt, tamen residere iure, vel consuetudine debent; si muneris suo defuerint, in eos Episcopi, & illis pœnis, quę à sacro Tridentino Concilio statutę sunt, & alijs arbitrio suo seuerè agant: fructusq; quibus ex eodem Concilio mulctandi erunt, pijs locis attribuunt.

1. Ibid.
Sess. 6. c. 2.
Sess. 21. c. 12.

21 Ut autem Episcopi pœnas de contumacibus in hoc genere possint sumere, statuimus; vt in singulis Collegiatis, & Cathedralibus Ecclesijs, singulis tribus mensibus, tres primi ex Capitulo, presentes, Canoniorum, & eorum, qui præpositi Ecclesijs, & aliorum qui in eis huiusmodi beneficia possidentes, non resideant, nomina ad Episcopum deferant.

1. Ibid.

22 Parochi verò Episcopum admoneant, si qui intra fines suę Parochię, eiusmodi habentes beneficia, quę personalem item residentiam requirant, non resideant.

23 Vicarij etiam foranei eandem diligentiam adhibeant, si qui curati, in regione, sibi ab Episcopo commissã, non residerent.

Qui huic officio deerit, sicuti Episcopo videbitur, plectatur.

24 Qui impetrata ab Ecclesia discedendi facultate, aliquam diu abfuerit, mensis saltem spatio, postquam redierit, Episcopum de suo ad Ecclesiam reditu, certiore faciat: quod si neglexerit, perinde censeatur, ac si non legitime abfuerit.

1. Tit. 2. de cur
36.

Que hic desiderantur, videantur in Tit. de Parochijs, &c. De Ministris Eccl. & de Punctatoribus, & Distrib.

De Punctatoribus Cathedralium, & Collegiatorum, ac aliarum omnium Ecclesiarum.